euskal-oŕia

ABERTZALE IBILLIAK

UNE BAT ELGETA'n

Igazi san igandeerako, asmo eta amets asko nere buruan sortu eta deseindu ziran.

Igandean bertan ere, arten jo-mugarik gabeko ametslari bat baño ez nintzan.

Elosu mendira joan gogoa, eta zeru-goiko laño naŕaskiak zalantzan jaŕi ninduen; nere gogoak otzitu ziran. Bereala Elosu'rako ametsak astu zitzaidan.

Gogo otzean ezin izan amets berorik; ainbat gutxi luzerik.

—o—

Aŕatsaldean ustez - ustegabe, goizeko laño naŕaskiak zertxo bat bildu dira, goi-beak udabeŕiko alaitasunez jantzirik.

Etxean sarturik igarotzeko etzan aŕatsalde ura eta ala oldozturik, abertzale egin-kizun batzuek zirala bide Bergara'ko eŕi txukunean laister nintzan. Pelota jokaldia ikustera joan ziran asko; ni ostera Abeŕi aldeko jokaldi amets-gogoak Bergara'tu ninduen.

An ziran gure anai bulartsuenak.

Abeŕi maitasunez ukaldi astun guziak arin zaizkien mendigoizaleak.

Abeŕi maitasunez ukaldi astun guziak arin zaizkien mendigoizaleak. Begi-biotzetan Abeŕia daramaten gudari kementsuak.

Besarkada sutsu eta itz anaikor bat oroeei eta egaŕi detan poz asetasuna nere biotz barnean nabaitu nuan.

Bergara'n bertan eta besarkada batek oztu ziguten ouskoen poz asetasuna.

—o—

Bergara'ko egnkizunak bete ondoren, Altzeta adiskide on eta euskogudari bulartsuaren gogo-nayez, Elgeta bidean jaŕi nintzan.

Altzeta kementsu onek tz egin bear zuan bertan. Elgetaŕak abertzaletasunean indar beŕitu bear zituan. Aldi gutxiren baŕuan irugaŕen itzaldia ematera zijoan. ¡Benetan Altzeta baseŕitar maitale aiz!

Agur egiñaz Bergara'ri mendi tarteko bitxabal zabalean goraka goaz. Gure auŕeko gizaldiaren asaba zaŕak, biotzak negarti zituztela, gomuta txaŕeko guda baten ondoren, "atzipeturik goaz" esanaz, Euskal-Eŕia eriotz bidean jaŕiko zuan besarkada maltzur baten ziñaldari izateko, beraka jetxi ziran bidean zear, gu goraka gijoazen. Orain arteko oldozmen samiñak, etorkizun zoriontsu baten amets pozgaŕiaz azturik.

Beraka, "atzipeturik goaz" esanaz jetxi ziranen ondorengoai ezaŕi ziguten astuntasunak, atzipetasun ori egi argiz biŕidu ondoren, gure ondorengoai arindurik eskeintze aŕen.

Bere soñaren jabe dan Euzkadi bat gure atsedengaŕi betiko loan eta ondorengo seme - alaben pozgaŕi izan dedin.

Oldozmen oyek nere burmuña ñaspildurik zeukatela Elgeta'ko enparantzara eldu zan gure "gurdiya."

Altzeta'ri entzuteko egaŕiz ziur asko, bertan bildurik zegoan oste eder eta geure - geureak aŕera ezin obeagoa egin ziguten. ¡Ayek txaloak!

Bereziko poza eman zidaten, bere ile zuriak, zuri - urdiñezko buru-zapiz estalirik zeuzka namonatxo agurgaŕi baten, poz erakutsi ziran txaloak.

Batzoki aretora, iztokira baŕendu giñan.

Bertan bildu zan oste edeŕak aŕiturik utzi ninduan.

Neska-mutil koskoŕak leyotik at bete bear izan zitusten beren gogoak; gaurko gure ametsa biar beteko duten gogoak.

Ametsgaya atsegingaŕi izanik, zorioneko da ametsak egi biurtzea.

Igandez Elgeta'n orixe egin zuan Altzeta'k. Elegetaŕari, askorentzat amets zoroak diranak edo izatea nai dutenak, zegati argiz egi argiago agertu.

Esker eta eskubko guzien maltzurkeria azaldu zuan eta ala zion: Lenago gure askatasun izpi lañorik azaldu orduko guda gogoŕean jelkitzen ziranak, gaur "regionalismo", aberki - zaletasun itza mingañean arturik datortzkigu; besteak beŕiz, beren buruak goimalara jaso auŕetik a'a etoŕi zitzaizkigun. baña, bat eta besteak, guziak beren ona dute amets gure bizkaŕetik.

Gure zorionerako bidea bat degu. Jaungoikoa eta Lege Zaŕa.

Baseŕitaŕak geyenak izanik, azkenan bereziki aben gana uŕeratu zan. Argiro agertu zien baseŕitaren bete beaŕak eta amaitu zuan esanaz:

"Gaur arte bezela, auzoko eskergabeari toki emanaz, baseŕitaŕak baztertuak izatea nai ez ba-dezute; zuen umetxoak eren euskera maitean ikaskizunak artuko dituzten ikastolak izatea nai ba-dezute, zuen laguntza eman biotzez eŕia maite dutenari eta ez gaur bat eta biar bestea, beti itz leunakin datozenai.

Guretzat ez degu ezer eskatzen. Guzia nai degu Euzkadi'rentzat, bertan zuek eta gu, guziok zoriontsu izan gaitezen.

Altzeta'ri jo ziozkaten txaloak ixildu ondoren, Eusko Abendaren Ereserkiya abestuaz amaitu zan, elgetaŕak sutu zituan itzaldi gartsu ura.

Itzaldia amaitu eta egonalditxo labur baten ondoren, Elgeta eta elgetaŕari agur egin genion.

Agur eginda Elgeta uŕindu zan, baña, bertan sortu zitzaidan oldozmen goxoak nerekin ekaŕi nituan.

Etzait astuko Abeŕi maitasunez bertan igaro nuan une-alditxoa.

Elgetaŕai ez al-zaizute igandeko ikaskizunak astuko.

Olari

Lizardi'ri buruz

Egun auetan amaika idazkaldi eragin die euskaltzaleei Lizardi aipatuaren eriotzak. Biotz-ondokoa, ta ez makala ala ere, euskera maite degunontzat, aren eskutatze ori (G. B.) Nik, irakurle, etzaitut asperlu nai nere biotz-samiña zenbaterañokoa izan dan azalduaz: iñoŕ zabaldu gabe ere agirian degu guztiok eriotz oŕek ekaŕi digun gogo gana.

"Lizardi"ren izena noraño edatua zegon, oraintxe agertu zaigu. Zaratarik gabe euskaltzale guztien biotzetan sarturik zenuan eta begi guztiak ari begira itxaropen osoz genituan. Oŕegatik guztiok euskera-gaietan Irakasle nagusienetakotzat jo degu bera. Atseden bedi betiko "Argitan Irakasle ona".

Orain Lizardi'ren asmoak auŕera eramaten naikoa lan izango degu. Etzaigu joan izan ere itzik esan gabe; berak biderik asko zabaldu digu ta nundik jaŕai erakutsi ere, ederki asko egin digu. Aren amesik aundiena, euskera "zernaitarako" gauza egitea izan dezu ta bere "Txinduŕiak" izeneko azken-lanean ere, ames ori garbi azaltzen dizu. ¿Nundik asi baña? ¿Nundik jo oŕetarako?

Eztezu Lizardi erakutsiak erdizko ematen dituztenetakoa. Zer egin esan ba-dizu, nundik lan ori biribilduko ere, azkar asko agertuko dizu. "Erderazko idaztirik irak uŕi dugunean, aren mamia erakus genezako euskeraz, dio berak. Ez itzez-itz emana"... Auxe dizut nik zuri esangai, irakurle ta auxe zuk jasoko ba'zendu nai.

¡Bai ederki azaldu ere bere gogo au alako neurtitz guren aletan:

Ez adi beldur, nere Maiteder;
baseŕiz landa nai aunat ager,
arazi, baztefik-bazter,
aŕoki; ezpaitun ezer
lurbiran edeŕik ¡ bezain eder!

Jainkoak beikigu ames gozo au Bera lagun, goldatu ditzagun euskerarentzako sail beŕi asko Lizardi'k eraiutsi antzera. Zerbait ikasi dugunak azaldu beza euskeraz ikasitako oro. Irakuŕi dezuna gogoan batu ta euskeraz jantzi ezazu. Itzez-itz euskeraltzeko eztezu edozein: oŕetarako esku oso landuak bear; baña erderaz irakuŕitakoa norberak bere aokeraz euskel jantzis azaltzea, ori askok egin dezakena dezu: ta ortik gure elea aberastu bearko degu.

Oŕetarako euskel-idazle askok lotsa ta beldur gelegia, kendu-beaŕa degu. Erderaz diardugunean izan ere, askoz aŕoxkiago jardun ol-degu; baña euskeraz asten geranean oso bildurti gaituzu. Gure itz ala joskeratan, erderakadarik sortuko ote zaigun bilduŕez beti: ta bildur onek euskel-lanetatik uŕutiratu egiten gaitu bear baño geitxoago.

¿Ez al-dakizu galburua nola etoŕi ol-dan? Azia erein-ondoren, belartxo asko lenbizi ta lasto-sail aundia gerotxoago bota bear dizu luŕak galbururik ekaŕiko ba-du. Ta lasto luzearen gañean azkenik galburu-xorta gozoa gari-aletxoz ornituta.

Ikasi dezagun ortik euskeltzaleok ere, Euskerak askoren idaz-lan ugaria bear dizu. Lan oletan lastorik asko izango degu, baña ez bildurtu: lasto askoren buruz galburutxoak ere pixkanaka sortuko zaizkigu en-emen euskal-ore gozoa egiteko.

Esnatu gaitezen bada aspaldian euskal-lanak utzita geundenok ta alegindu lenez gain len esna zebiltzanak. Guztion arten Lizardi'ren utsunea beteko al-degu erdizka bada ere. Auxe dizut gogo irakurle; gaurko asko degu.

ARTIZ'tar XABIER

Errera - Altza

"TUTE" ERA "MUS"EKO TXAPELKETAK. — Eŕera'ko batzokiyan, aspaldiko ontan jokatzen ari ziran bi txapelketa abek, bukaera laŕikoak izan dira irabazi dutenentzako.

Tutian, zapi binako edo pareja'ren artian Aŕegi-Galaŕaga ta Azumendi-Arzak, 4—3 irabaziyaz, txapelduntasuna bereganatu zuten. Zorionak.

Gero esan dezatela, zaŕak daren tokiyan, gaztiak jokurako baliyo ez dutela.

Bañan gauza ez da emen bukatu. Azkena geratu dan binako edo parepak, ez ezagutu nayian zeñen txaŕak diran, jakin detanez, listo omen dago jokatzeko arkume bat, txapelketa ontako irabazioari edo beste edozein binakoari, eta ortako "desafiyua" egiña omen daukate. Ikusiko da bateonbatek altxatzen duan.

Tute'kua laŕiya izan bada ere, mus ekua e zda gutxiyago izan. Iru binako zeuden berdin, bakoitzak jokaldi bakara jokatzeko zutela, eta naiz Landa-Alkiza, eta Ansa-Elosegi'k, beren jokaldiak irabazi, Zubizaŕeta-Lozaz, denbora guztiyan auŕetik ibili ziranak, atsalde txar batian, galdu zuten, danetan (14 binako) azkena gelditu diranakin, galdurikan itxaropen osoak. Beste batian izango dezute suerte obiagua.

Oŕela, nolaz gelditu ziraden, bi binako auŕetik, zein txapeldun izateko, beren artian jokatu zuten irabaziyaz Ansa-Elosegi'k 3—2, Landa-Alkiza'ri abek auŕeneko bi "ustelak" egin aŕen Zorionak zueiri ere.

Ondoren, txapeldunari eman zizayen beren sariya.

ITZALDI ABERTZALEA. — Datoŕen larunbateko atsaldian, izango da Altza'ko Eusko Gaztediyak eratuta, kaxko'ko Batzokiyan, itzaldi aberkoi bat, itz egiñaz Ugaŕetxea'tar Donato jaunak.

Len, beste toki askotzaz gañera, entzun genlyon jaun oni Eŕera'n eta oso gogozkoa izan zitzaigun. Oŕelaz oso zaletasun aundiya dago, beŕiz ere bere itz xamur eta mamitsua aditzeko.

ITANI

EUSKEL IZENAK. — Usobiaga'tar Anakleto abertzale zintzoak ugaritua ikusi du sendia alabatxo batekin. Izena Gilleima Luki jaŕi diote aurtxoari.

—Baita ere Elizalde'tar Sebasten oraiñ beŕiro arte Eusko Gaztedi'ko lendakari zanak Miren Nekane izen polita jaŕi dio bere alaba jaio beŕiari. Zorionak abertzale oeri eta era berean beren emazteari.

TXAPELKETA. — Amaitu dira batzokian, mus, puntxo eta tute'ko bazkideen txapelketak. Ona ondoren txapeldunak.

Mus'ean: Otaegi'tar Eŕamun eta Galaŕaga'tar Joseba.

Puntxoan: Aŕieta'tar Koldobika eta Muxika'tar Andoni.

Tutean: Otaegi'tar Andoni eta Esnaola'tar Joseba.

ITZALDI ABEŔKOIA. — Larunbatean (biyar) itzaldi aberkoia degu batzokian. Ugartetxea'tar Donato izlari trebea degu itzegiten. Zeiñ dan azaldu beaŕik ez dago noski.

Askotan inguru oetan entzuna izan aŕen, beŕiro ere oneri entzuteko gogo aundiarekin agertzen gera emengo abertzaleak.

8'etan izango da eta guziok bildu zaitezte berari entzutera.

"ALTZA-GAIÑ"

Ordizia'tik

¡Agur! emen "Euskal Oŕi" zabal ontan eŕenkara batzuek opa dizkian ari. ¡Agur irakurleoi! "Euskal Oŕia" nator ta nere lenengoko agur biak zubentzako izan bear.

Tamala da bai, baño egia esan bear bada Ordizia'n badira gizon jakintsu ta nik baño eskubide gelago dutenak oŕi onetara azaltzeko. Zer egin asko beren gain dituela badakit noski, ta oŕegatik izan naiz trebe baimenik iñork eman gabe omen agertzeko. Azketzi bada lenengo idazten dan idazkitxo utsak akatz askorekin izaten dira-te.

ZORIONAK EMAKUMEORI. — Urte oso bat igaro da emen jaio ziñatem. Oŕen denbora gutxian, andereño ta umetxu abertzalez jantzi dezute Ordizia'ko eŕia. Aŕo egon dakizute zuen bizitzako lenbiziko urte betetzea izan aŕen.

Abertzale-baŕutiko leŕakariak ondo itsatsi ta indartsuenak zerate.

Bai Abeŕi-lanetan eŕi ontako buru. Auek ezaltzeko asmo artuan ez naiz ni gaur. Zorionak bai beŕiz ere. Pozgaŕia baldin jai aldun bat baleizake.

Igaro dan Joseba Deunaren igandez egun aundia Ordizia'ko Emakume Abertzale Batzarentzat, baita naiz uskeltzale edo abertzale uste geranontzat.

Goiz-goiztik gure Jaungoikoak opa izan zigun pesta-giro eder bat.

Eguzki gozoak muñ egiten zigun. Udabeŕia bera ere auŕeratu egin zala uste genduen da argi ta alaiago azaltzen zala zigun.

Alde guztietatik eskeintza zioten jai aldiari.

Gure emakumeak beren joan etoŕiakin da Rezola Jauna oraingo Gipuzkoa Buru Batzaŕeko idazkariaren laguntasun indartsuarekin egun eder bat eratu izan dute.

Ara emen agerkizun labuŕa:

Bederatzietan jauna abestua, da eliz guztia abertzaleak bete zutela zer esanik ez dago. Baita kanpotar asko ere topatu gendun. Gero egoardi auŕean Ordizia'ko Eusko Abesbatzak Garate jauna dalaz bizi dan onek ainbeste aditzale belaŕietara ipiñi zituban ongiena abestuta. "Txori uŕetxindoŕa", "Amatxo", "Itzaya" da atsegin bat ondoren kalez kale biak Aizkenik beŕiz Eusko Abendaren Ereserkia. Txalo ugariak baño ondo beaŕekuak izan ziran ordaiñ onenak.

Tarte batean atera ziran eŕiko poxpoliñak. ¡Ura ikusmira edeŕa! Zenbat lan da neke ez dituzuen artu anderetxoak ainbeste beŕi politaz umetxu oien buru txikia jazteko.

Aŕatsaldean, sagar-dantza, zinta-dantza, uztai-dantza, espata-dantza ta abar egiñik iritxi zan itzaldi garaia.

Ordizia'n onenbeste abertzale bildu azi zuena.

Bereala Rezola (Josebak) auŕen itzak eginda mintzatu zuten.

Urzelai'tar Julene izlari xamuŕa, alaia batez ere biotz zabala.

Artetxe'tar Joseba idazle bikaiña da eusko jakintzaren alde bere diñe lan egin duana.

Monzon'dar Telesfor Gipuzkoa Buru Batzaŕeko lendakari, gaztea izan aŕen jakintsuba gaur Eusko Alderdi Jeltzaliaz bear bezelako agintaria.

Egun oroigaŕi au bukatzeko txistulariak alaitu zuten gazte-jende guztia ilunabaŕarte. Ta orduban etxera gorputza ongi nekatuta baño anima asper-gabe argi ta lasa, bere eginkizunak bete dituanan dagokion bezela.

Ez da igestuko gure burutik Eusko jai aundi au, Ez da beñere bere oroia abertzale ordiziaŕentzat galduko.

¡Ara! ¡Ara! Oraiñ aditu detanez, or "Krabeliñ txapel-txuri" batek esana omen da: "Olako txotxolokeriak egiñik ibiliz etorkizun edeŕa dezutela zuek emakumeak". Gaxuak, bai gaxuak... Usteko dute zuben asmo ta amets guztia dala (itxuraz beraua izan berduan bezela) or "Olasko-txeŕenen" deitzen diotenen bat gizon gai artzera Jakin bear dute olek gure gogai edo ideak gaŕantzi aundigoko itxaropenak bai ditula.

Asko luzatu izan naiz. Barkatu bada ta bukatzera noa.

¡Emakumeak! Zuek zabaldu dituzute Ordizia'ko euskotaŕen artean askatasunezko itxaropen bideak, eta egi uts laister biurtuko aldira gure nai eta usteak

Jaŕai bada ekin diozuten bide ortan eta denbora gutxi baŕu "trikornioa" damakienak ere abertzale izango dira ta

ARDATZA

Vida religiosa

SAN VICENTE

Viernes de Cuaresma

Esta tarde, a las siete, a continuación del Santo Rosario, se dará la Bendición Eucarística y después se rezará el Vía Crucis, terminando este piadoso acto con un solemne Miserere y la adoración del Lignum Crucis.

TEMPLO DE NUESTRA SEÑORA DE LOURDES

Hoy viernes, a las tres de la tarde, tendrá lugar el solemne Vía Crucis en euskera.

A las siete se rezará el Santo Rosario y a continuación se hará el ejercicio del Vía Crucis en castellano.

PARROQUIA DEL BUEN PASTOR

Solemne Vía Crucis

Hoy, como viernes de Cuaresma, a las siete menos cuarto de la tarde, se hará el devoto y tiernísimo ejercicio del Vía Crucis.

Dicho ejercicio se verificará con la solemnidad de los años pasados, entonando en cada estación todo el pueblo las emocionantes estrofas de "Perdón, oh Dios mío" y "Misericordia, Señor, misericordia".

A continuación el solemne Quinario de N. P. Jesús Nazareno.

REINA MEDIAS
Churruca, 9 — Teléf.: 14.644
CASA ESPECIAL PARA MEDIAS, CALCETINES, GUANTES, LANAS Y PIELES DE TODAS CLASES

REUMATICOS
El tratamiento antirreumático del CURA HERNAIZ (antes conocido por el PARROCO DE LOS VALLES, de Burgos) os curará sencilla y radicalmente en menos de un mes. Millares de curaciones que pueden comprobarse. Legalmente elaborado y registrado en Sanidad.
Pedid informes : DON LUIS HERNAIZ
PBRO., BURGOS

Angel Eizaguirre
MEDICINA GENERAL :-: CORAZON Y PULMONES
RAYOS X Y ULTRAVIOLETA
Consulta de 11 a 1 y de 3 a 5
ALAMEDA, 14, 1.º
Teléfonos 12.509 y 12.450

I. LABAYEN
ESPECIALISTA
ENFERMEDADES DE PULMON
Alameda, 7 — Teléfono 15.369
SAN SEBASTIAN

Carbones - Leñas
Primitivo depósito de leña cortada en todos los tamaños. Antracita, cock, serrín, astillas, etc. ALBERTO S. ELIZALDE. Bermingham, C. Telf: 11.193

Dr. Benito Petschen
ESPECIALISTA EN PARTOS Y ENFERMEDADES DE LA MUJER
Prim, 17, entresuelo - Teléfono, 12.761

J. M. SANSINENEA
GARIBAY, 5, 2.º :-: Teléfono 1-24-63
ENFERMEDADES DE LOS NIÑOS
Consulta: de tres y media a seis, excepto los miércoles y sábados
Consulta gratuita en la Gota de Leche

Ferretería
Viuda de Juan Oria
Urbieta, 41,43 y 45 Tel. 10.414
Herramientas, batería de cocina, artículos de calefacción, cerraduras "YALE" de seguridad, etc.

J. Fuentes - Echeverria
MEDICO-DENTISTA
Garibay, 20, tercero — Teléfono 1-41-39

Camión U. S. A.
Se vende, seminuevo, de 5 toneladas. Informarán en esta Administración

Botellas para la sidra
Se liquidan de todas, a precios económicos
CARQUIZANO, 1 :-: Teléfono 1-38-11

Errenderi

Mendigoizaleak ¡Eup! Datoŕen ostiralean aŕatseko 10 etan danok batzaŕera.

Ez degu iñork ere utz egin bear. Mendigoizaleak ¡gertu!

—o—

Aste gutxi baŕu Eusko Batzokiak eratuta On Bide antzokian egundoko antzerki jai bikaña izango degu.

Antzestuko da Altzaga jaunaren antzerkilan eder bat. Gure txistulari ospetzubak erestaldi eder bat joko dute. Ezpatadantzari gazteenak dantzaldia egingo dute eta Uri ontako poxpoliñak beren jolasketa eta abestiak agertuko diskigute.

Au bai izango dala benetako antzerki-jai bikaña.

—o—

Datoŕen igandean Irun'en izango dan ostikolari "partidoa" uri ontatik notin asko jungo da.

Dakizuten bezela bertan jokatzen baitu Intziarte'tar Jon Miren gure lagun ostikolar yayoak. Eŕenderiarak saleturik daude eŕikoxeme onen yayotasuna ikusteko.

—o—

Abeertzale! ¿Oroitzen aiz Arbide'tar Lander jaupari agurgaŕi eta abertzale zindoatzaz?

¿Oroitzen aiz zenbat eta zenbat lan egin zuan Abeŕi alde gure eŕian?

¿Oroitzen aiz zenbat zor diogun abertzaleok berari?

Bai oroitzen aizi Malkoak dariokan jakin ubenian ¡il zala!

Aste onetan izan dek urteuŕena. Eusko Batzokikoak gauz guzti abetaz oroitzen diralarik, datoŕen igandeerako Jaupa Nagusia eratu ditek bere gogo alde. Jaupa eŕi txadonan 10'etan izango dek eta ia danok etortzen zeraten, batez ere Eŕenderi eta aldameneko eŕitakoak.

Abeslariei beŕiz zer esanik ez ia aŕ dezuten guztiak etortzen zeraten eta Jaupa abestu eder bat iraten den igandekoa. Bez igande arte.

Andoni

Lezo

Euskotaŕen biziera, orain arte bezela txukuna ta gure gurea dan bezela izatea nai badegu, auŕerontzean ere, ez daukagu beste biderik datoŕen auteskunde edo botoetan euskotar bezela alegindu ta euskotaŕari gure autarki edo botoa ematen, ta buru-belaŕi, saiatu gitean gure gizonak, eŕiko gizon ateratzen, eta gure arerioak aldanez zapaltzen, Euzkadi oien atzapaŕetatik azke izan dedin.

Basetxeko orma xaŕetan, gure ele maitagaŕia, pitxi edeŕena bezela gorde duten, gure baseŕitar maitagaŕi ta eredunak, ez ditugu lagako, nolanai arerioak erameten, ori bein ere ez. Euren denbora guztian eper-azpiko eseralki guridunan zale izan diran jauntxoak berak nai izan duten guztia egin izan diote gure baseŕitar gizajoari. Jauntxokeri denbora artan, gure baseŕitaŕak beren botoakin etzuten agintzen, etxe-nagusiak, agintzen ziotenari, nai ta naiez eman bear.

Baño gaur eztago jauntxokerik, eta gizona azke dago bere botoa bere gogokoari emateko. Ori ikusteko, datoŕen igande ontan gure Batzokiko antzezlari gazte ta langileak, antzeztuko dute "Gurutzepe" bi ataleko, ta eusko gogo utsa dan antzerki ikusgaŕia, eta ondoren "Amets gozoa" atal batekoa! Antzerki-jai eder au, danak ondo ikusi dezaten, bitan egingo dute:

Aŕatsaldeko lauetan (4'etan) baseŕitarentzako, eta 6 1/2'etan keletaeŕentzako. Gure mutilak gogoz artu duten lan aundi au, ez baseŕitaŕak eta ez kaletaŕak, ikusi gabe ez gelditu, danon onerako izango da jai au ta, antzezlariak ta ikusleak, xorta bat egin ta eskeñi dezayogun egun ortan gure abeŕi bakaŕa dan Euzkadi'ri, gure opari edeŕena, eta gure maitasun luŕin gozoena. Alaxe.

ANASTAXIO

Azpeiti

ELIZKIZUNAK. — Maria'ren Alabak, biar arunbatean izango dute, eren ileroko kongregazioa.

Dakizuten bezela, Ana Birjiña'ren eguna da, eta oŕegatik aldezuten guztiok, jaŕaitu zazute txintxo - txintxo, beiñ ere baño laguntzaren biar aundiagua daukagun, une negargaŕi onetan, Jaunartze eder oŕetara, eriotzako orduan ez dezute damu aundirik izango ta.

Igaro dan igande aŕatsaldean, oso elizkizun edeŕa izan zan, eliz nagusian.

Bertan guztizko itzaldi jator bat egin zuben, Jesusien Lagundiko Aita Aizpuru itzlari ospatsuak.

Ondoren, Gurutz bide edo galbarioak, euskera garbian esan zituan, bertako Meenediola'tar Kapilau agurgaŕiak.

GAIXORIK. — Elizakuak artuta gai orik argitzen da, "Lertxundi" baseŕi'ko amona. Azkar sendatzia dezizatzen dizut.

EBAKUNTZA. — Donosti'ko San Antono gaixo etxian, ebakuntza edo operasio bat eginda argitzen da, Etxaniz'tar Lorentxa andereñua.

Tira bada, Lorentxa, ondo-ondo pixkortu ta, izketaldi goxo batzuek eduki ditzagun, lenbailen etoŕ!.

Beatrix

Kili Kili

FRANCE'ko burnibideak: Sugurdien (lokomotora) indaŕa bata beste igo egin da aspaldiko urte oyetan.

Ara emen egokiago ongintza (mejora) oyek.

1913 urte aldean, sugurdi onenak ta azkaŕenak 864 zaldi indar zuan.

1932 urtean beŕiz 1130 zaldi indar atera diote ikatz berakin.

Da esatea 1913'an, 62 aneiki (kilo) iaktz biar ta 1932'an 48.

Geyago oraindik: 1923 aldean, France'ko burnibidetan egiten zituzten 66.100 aneurkin edo kilometro, ta 1932'n 70.330.

Notintzakoak edo bidazkoi viajeroak bakaŕik ori.

Ori bultzin (trena) ugari ibiltzea ori!

Irun'dik Madrid'ra, 638 aneurkin edo kilometro daudez. Ba 111 bultzi egunero Irun'dik Madrid'ra esan nai dute oyek.

Bide motxagoau nola egiten bai duten bide askoetan ortik atera zenbat bultzi dabilen!

Irudi bat jaŕi nai nuen ta uste det ulertuko zendutela noski!

—

LUDIKO (Munduko) ibai aundienak bai luze ta bai ubide (cuenca) edo artzen duten lekua, zein diran na dezute yakin ta ikusi? Esan det lenago ere ez nuala biar bada erakustera askoeldi, bañan bai euskera zaletasun bitartez gure iskuntzari maitetasuna erazi nere anayai.

Ara ba ibai aundienak ta ezaugaŕi batzuek oyen gain.

Izenak, nungo aldean, luze ta aneurkin (km.) laukituko artzen dutena.

Misisipi, U. S. A.; 6530; 3.246.000.
Amazonas: U. S. S.; 6200; 7.050.000
Nilo: Afrifia; 5760; 3.007.000.
Obi; Asia: 5200; 2.947.000.
Rôo Plata; Am. Sur; 4700; 3.104.000.
Kongo; Afrika: 4200; 1.402.000.
Volga: Europa; 3570; 1.402.000.

PARTOS - MATRIZ
R. JUSUE
CAMINO, 4, 4.º :-: Teléfono 1-40-96

Da esatea ibai luzeena Misisipi degu, ta motxena Volga.

Leku geyena artzen duena Amazonas degu ta gutxiena Volga.

Beraz, Volga txikien onek, berak bakaŕik artzen du bere bidean iru aldiz France'aňeko lur bide.

Obetoago adierazteko, 744 aldiz gure Gipuzkoa onen lur lekuak igarotzen ditu asieratik itxasoraño bitartean.

Amazonas'ek beŕiz iya Europa guztiko leku bideak artzen ditu!

Ibai aundi geyen oyek gañean, alakoreen batean agertuko dizutet Y. L. bestee lan polit bat.

Nere usteaz era atsegingaŕi bitartez, ta bidez Lutelesti edo Geografia ta euskera ikasiaz zabalduaz danoren onez.

Norbait

Dr. Clavero (dentista)
FUENTERRABIA, 4, principal

Doctor Arrieta — Oído, nariz, garganta — Prim, 19. Tel. 1-06-44